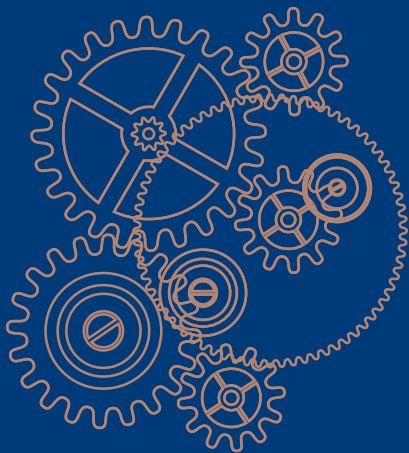
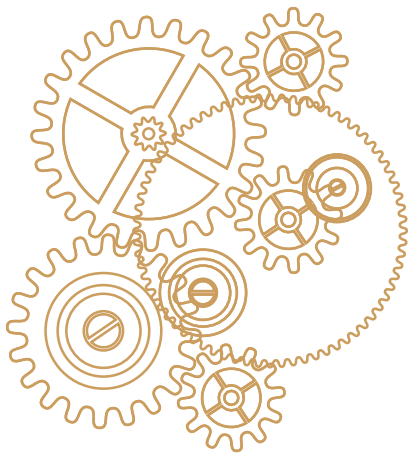

Európa Tanács

ÚTLEVÉL
a jogaidhoz

Európa Tanács

ÚTLEVÉL
a jogaidhoz

Köszöntünk utazásod alkalmából

Az élet egy csodálatos utazás. Az előttünk álló úton sok emberrel fogunk találkozni, és mindannyian azt szeretnénk, ha az utazás olyan biztonságos, izgalmas és örömteli lenne, amennyire csak lehetséges. Ennek az egyik legjobb módja az, ha tiszteletben tartjuk a többi ember jogait. Ez pedig mindenkire vonatkozik - gyerekekre, felnőttekre egyaránt.

18 év alatti fiúként vagy lányként megilletnek bizonyos jogok. A Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény (1989) felsorolja ezeket a jogokat, valamint azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormányoknak meg kell tenniük, hogy segítsenek téged ezekben a jogoknak a gyakorlásában.

Biztosan mondták már neked, hogy nincs jogod bizonyos dolgokat tenni vagy mondani. Nem tehetsz kárt más tulajdonában, nem lophatsz, nem bántatsz és nem sértegethetsz másokat. De tudod-e, hogy jogaid is vannak?

Ez az útlevél egy olyan útra visz el, ahol megismerkedhetsz néhány fontos, téged megillető joggal. Az utazás során hatszor kell röviden megállnod, mielőtt célba érnél. Minden egyes megállónál új dolgokat fogsz megtanulni a jogaidról, és megkérünk majd arra is, hogy végezzél el egy rövid gyakorlatot. Ha ez megtörtént, kapsz egy vízumot is azokhoz a jogokhoz, amelyeket a korábbiakban megismertél. Ez azt jelenti, hogy jobban meg tudod védeni magad, ha mások nem tisztelik ezeket a jogaidat, és más gyerekeknek is segíthetsz ebben.

Első megálló –

*A megélhetéshez, a védelemhez
és a fejlődéshez való jogod*

A biztonságod, a védelmed és a fejlődésed

- Jogod van arra, hogy védjék az érdekeidet minden téged érintő döntésben, és hogy ne érjen hátrányos megkülönböztetés, például a származásod, a nézeteid, a hited vagy a nemed miatt.
- Jogod van az élethez, valamint a kiegyensúlyozott és egészséges testi, szellemi, lelki, erkölcsi és szociális fejlődéshez.
- Jogod van arra, hogy ételt, ruházatot kapjál, legyen hol laknod és védjék az egészségedet.

- Védelem jár neked mindenféle kizsákmányolás, zaklatás, valamint testi és lelki erőszak ellen, a családban éppen úgy, mint a gyermekgondozási intézményekben.
- Jár neked a magas szintű oktatás azért, hogy a személyiséged, a tehetséged és a képességeid a lehető legjobban kibontakozhassanak. Olyan oktatásban kell részesülnöd, amely megtanít tiszteletben tartani mások jogait és szabadságát, és felkészít a felelősségteljes életre egy szabad társadalomban, az emberek közötti megértés, béke, tolerancia, egyenlőség és barátság szellemében.
- Jár neked a sokrétű és tárgyilagos tájékoztatás.
- Ha szellemi vagy testi fogyatékossgal élsz, jogosult vagy arra, hogy az életedet méltósággal éljed, úgy, hogy beilleszkedhess a társadalomba, kibontakoztathasd a személyiségedet, és a lehető legnagyobb önállóságot élvezhess.
- Jogod van a pihenéshez, a kikapcsolódáshoz, a játékhoz, valamint szórakoztató, művészi és kulturális tevékenységekhez olyan környezetben, amely megfelel az életkorodnak, és ahol tiszteletben tartják a jogaidat.

Szerezzél vízumot:

Beszélg a tanároddal, és ajánld fel, hogy elmagyarázod ezeket a jogokat az osztálytársaidnak. Még azt is felajánlhatod, hogy készítesz egy posztert az iskolának.

Második megálló –
*Az önazonosságod, a
magánéleted és a családod*

Az önazonosságod, a magánéleted és a családod

- Jogod van rá, hogy legyen neved, nemzetiséged, és jogod van az önazonosságod védelmére. Ha valamilyen nemzeti, vallási vagy nyelvi kisebbséghez tartozol, nem foszthatnak meg attól a jogodtól, hogy a saját kultúrád szerint élj, gyakorold a vallásodat és a saját közösséged nyelvét használd.

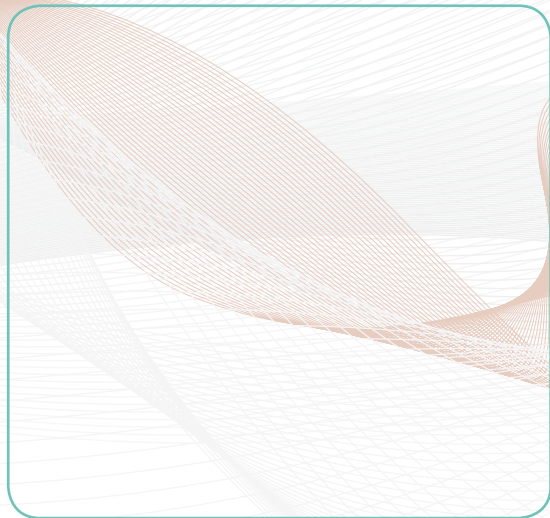
- Jogod van a magánéleted védelmére. Senki sem zavarhatja meg törvénytelenül magánéletedet vagy a családod magánéletét. Az otthonodat, a levelezésedet, a méltóságodat és a jó hírnevedet törvény védi.

- A szüleid együttesen felelősek a felnevelésedért és a fejlődésedért. Joguk és kötelességük, hogy megtanítsanak rá, hogyan gyakorold a jogaidat és teljesítsd a kötelezettségeidet.
- Jogod van tudni, hogy kik a szüleid, és hogy a szüleid neveljenek fel, kivéve akkor, ha ez nem érdeked.
- Jogod van tudni, hogy a szüleid hol vannak, és elutazni egy másik országba, hogy csatlakozz hozzájuk. A szüleidnek ugyanezek a jogaik veled kapcsolatban.
- Ha elszakadtál a szüleidtől, jogosult vagy beleszólni a szüleidhez fűződő kapcsolatodat érintő minden döntésbe. Ha elszakadtál egyik vagy mindkét szülődtől, jogod van rendszeresen találkozni velük vagy vele, kivéve ha ez nem érdeked.
- Az örökbefogadásod csakis akkor engedélyezhető, ha az érdekedet szolgálja.

Szerezzél vízumot:

Ki vagy?

Illeszd be a fényképedet

Utónév: .....

Vezetéknév: .....

Állampolgárság: .....

Apja neve: .....

Anyja neve: .....

Lakcím: .....

Mire vagyok büszke? .....

.....

.....

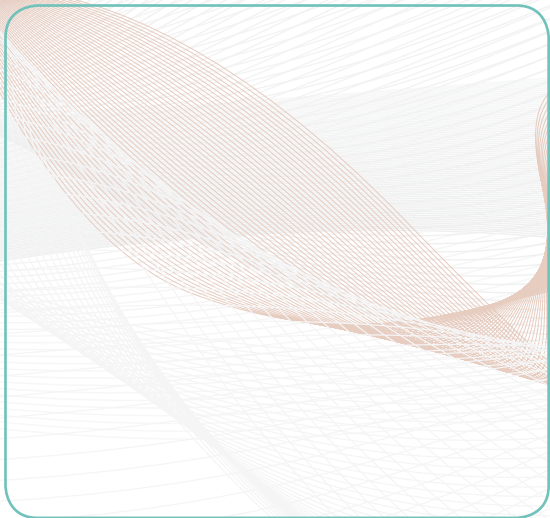
.....

Szerezzél vízumot:

Ki lehet belőled?

Képzeld el magadat 2040-ben
és készíts itt egy rajzot magadról

Nyelvek: .....

Iskolai tanulmányok: .....

Hivatás: .....

Hobbik: .....

Házasság vagy? .....

Gyerekek? .....

Ide utaztam: .....

.....

.....

.....

.....

Harmadik megálló –
A szabadságjogaid

A szabadságjogaid

- A vélemény szabadsága: mihelyt képessé válsz rá, jogod van kinyilvánítanod a véleményedet bármiről, ami érint téged. A véleményedet figyelembe kell venni.

- Az önkifejezés szabadsága: jogod van szabadon kifejezned önmagadat, valamint információkat gyűjtened, kapnod és terjesztened.

- A gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadsága.
- Egyesülési szabadság: jogod van másokkal egyesületet létrehoznod, és gyűléseken részt vened.

Ezeknek a szabadságjogok nem korlátlanok. Tiszteletben kell tartanod mások jogait és szabadságjogait, és nem szabad veszélyeztetned a társadalmat vagy önmagadat.

Szerezzél vizumot:

Készíts listát azokról a helyzetekről otthon, az iskolában vagy a lakóhelyeden, amikor azt szeretnéd, hogy odafigyeljenek a véleményedre.

1. Otthon

- .....
- .....
- .....

2. Az iskolában

- .....
- .....
- .....

3. A lakóhelyeden

- .....
- .....
- .....

Szerezzél vízumot:

Az internet fantasztikus eszköz tanulásra és megosztásra. De néha veszélyeket is rejt. Játsszal a Vilaghalo Dzsungeleben nevu online jatekkal es megtanulhatod, hogyan védheted meg magadat az interneten. Sok nyelven játszható.

www.wildwebwoods.org

Negyedik megálló –
Te és az állam

Te és az állam

- Az államnak minden szükségeset meg kell tennie, hogy lehetővé tegye számodra a biztosított jogaid és szabadságjogaid gyakorlását.
- Az államnak meg kell védenie téged, és biztosítania kell a jólétedet. Az érdekeidet és a jólétedet szolgáló intézmények létesítésével segítenie kell a szüleidet vagy a gondviselőidet.
- Ha nem élhetsz együtt a családdal, az államnak kell védeni és segíteni téged. Olyan megoldást kell találnia, amely számításba veszi a múltadat és a kultúrádat, és jogod van hozzá, hogy a helyzetet rendszeresen felülvizsgálják.
- Ha eroszak aldozata vagy, az államnak segítséget kell nyújtania a számodra, és meg kell könnyítenie, hogy ismét rendes életet élhess.

- Jogod van az igazságszolgáltatásra. Az államnak biztosítania kell, hogy az igazságszolgáltatás illeszkedjen a te egyéni jogaidhoz és igényeidhez.
- Nem kínozhatnak meg, és nem büntethetnek kegyetlen vagy megalázó módon.
- Nem végezhetnek ki, és nem ítélnetnek életfogytiglani szabadságvesztésre.

Tudnál említeni néhány módot, amivel a hazád segíthet azoknak a gyerekeknek:

- akik fogyatékossgal élnek

- akiknek el kellett menekülniük a hazájukból.

- akiket megverték

Ötödik megálló –

A nemzetközi szervezetek

és te

A nemzetközi szervezetek és te

Az államok számos nemzetközi szervezetet hoztak létre. Némelyik – mint például az Egyesült Nemzetek (ENSZ) és az Európai Tanács – azt a célt szolgálja, hogy védje az emberi jogokat, megelőzze a konfliktusokat, és elősegítse a tisztességesebb, virágzóbb és demokratikusabb társadalmak kialakulását. A nemzetközi egyezmények csaknem mindegyikét ezek a szervezetek kötötték meg, amelyek azért is fellépnek, hogy az államok tiszteletben tartsák az egyezményekben foglalt jogokat.

A Gyermekjogi Bizottság figyelemmel kíséri a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény érvényre jutását. A Gyermekjogi Bizottság úgy méri fel az egyes országok teljesítményét ezen a területen, hogy megvizsgálja az ország által adott tájékoztatást, és független emberjogi intézmények (mint például gyermekjogi biztosok és ombudsmanok), civil szervezetek (mint például országos jótékonyági egyesületek), gyerekek és fiatalok véleményét is meghallgatja.

A kapott tájékoztatás értékelése után a Gyermekjogi Bizottság összeállít egy „záró észrevételek” című dokumentumot az értékelt országról. Ezek részletezik a bizottság értékelését arról, hogy az adott ország milyen eredményeket ért el az egyezmény

alkalmazásában, rámutatnak az aggályos területekre, és ajánlásokat fogalmaznak meg arról, hogyan lehetne a gyerekek helyzetét javítani a vizsgált országban.

A gyermekek az Európai Emberi Jogi Bírósághoz is fordulhatnak. A Bíróság például megállapította, hogy egy ország megsértette az Egyezményt mert nem akadályozta meg, hogy gyermekek testi fenyítésnek legyenek kitéve a börtönben, az iskolában és otthon. Egy másik országról megállapították, hogy nem viselte gondját egy egyedül utazó kislánynak.

Vannak olyan nemzetközi szervezetek is, amelyeket nem kormányok, hanem jótékony szervezetek alapítottak. Nagyon fontos szerepet játszanak abban, hogy kormányok számára tanácsot adjanak, illetve meggyozzék őket, hogy hatékonyabban érvényesítsék a gyermekek jogait.

Szerezzél vízumot:

Keress meg az interneten:

1. a Gyermekjogi Bizottság záró észrevételei a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezményrel kapcsolatosan a te országodban:

www2.ohchr.org/english/bodies/crc/

.....

2. mit tesz az Európa Tanács a gyermekek jogaiért:

www.coe.int/children

.....

3. az Unicef MAGIC weboldalán sok érdekes filmet és hangfelvételt találsz a gyermekek jogairól:

www.unicef.org/magic

.....

4. a Gyermekjogi Információs Hálózat webhelye, ahol elképesztően sok információt találsz, amelyeket kormányok, jótékonsági szervezetek és mindenféle nemzetközi szervezetek küldtek be:

www.crin.org

.....

Hatodik megálló –
Erdekvédelem

Mi van akkor, ha ezeket a jogokat nem tartják tiszteletben?

Egyes jogok gyakorlását korlátozhatják, de csak nyomós okokból, például azért, hogy megvédjenek téged valamilyen veszélytől, vagy mert figyelembe veszik az érettségedet vagy az életkorodat. Egyes jogok semmiképpen sem korlátozhatóak, ilyen például az élethez, az oktatáshoz, az egészséghez és az erőszak illetve a kizsákmányolás elleni védelemhez fűződő jog, ezeket még a szülők és a tanítók sem korlátozhatják. Ha úgy gondolod, hogy a jogaidat megsértették, akkor:

- beszélj olyanokkal, akikben megbízol, például a szüleiddel, a tanáraiddal, az orvosaiddal, a barátaiddal, szociális gondozókkal, vagy azokkal, akik a gondodat viselik;
- hívd fel azt a külön telefonszámot, amelyet erőszakot elszenvedett gyermekek számára tartanak fenn, és ahol beszélhetsz egy tanácsadóval;
- menj el a rendőrségre, tegyél panaszt, és kérj védelmet az államtól;
- vedd fel a kapcsolatot a gyermekvédelmi ombudsmannel vagy egy gyermekjogvédelmi önkéntes szervezettel;
- vagy bizonyos körülmények esetén akár az Európai Emberi Jogi Bíróság elé is viheted az ügyedet.

Gratulálunk!

Minden vízumod megvan ahhoz, hogy jobban meg tud védeni a jogaidat.

Biztosan élvezted ezt az utazást a jogaid között. Fontos, hogy a tanultakat megoszd a körülötted élő felnőttekkel és más gyerekekkel. Biztosan rengeteg ötleted van arról, hogy mi mindennel lehetne javítani a gyerekek életén. Reméljük, hogy örömmel megteszel majd minden tőled telhetőt azért, hogy az ötleteid megvalósuljanak!

Csapatunk nevében nagyon kellemes kalandokat kívánunk neked a jövőben!

Szeretnéd megosztani a gondolataidat az Európa Tanáccsal?

- küldhetsz nekünk elektronikus levelet a **children@coe.int** címre
- küldhetsz nekünk postai levelet vagy rajzot erre a címre:
“Building a Europe for and with children”
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex France

Ne felejtse el ráírni a neved, a hazád és az életkorod!
 Néhány üzenetet és rajzot ki fogunk tenni a weblapunkra.

**Fényképtár a barátaimról
és a családomról**

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

---

www.coe.int